

Istuntoasiakirja

**B9-0500/2023 }
B9-0501/2023 }
B9-0502/2023 }
B9-0504/2023 }
B9-0505/2023 } RC1**

12.12.2023

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B9-0500/2023 (Renew)
B9-0501/2023 (Verts/ALE)
B9-0502/2023 (S&D)
B9-0504/2023 (PPE)
B9-0505/2023 (ECR)

aiheesta ”30 vuotta Kööpenhaminan kriteerejä: uutta pontta EU:n
laajentumispolitiikalle”
(2023/2987(RSP))

**Michael Gahler, Andrius Kubilius, Vladimír Bilčík, Siegfried Mureşan,
Tom Vandenkendelaere, Traian Băsescu, Eugen Tomac, Gheorghe Falcă,
Dan-Ştefan Motreanu, Alexander Alexandrov Yordanov, Michaela
Šojdrová, Aušra Maldeikienė, Liudas Mažylis, Dace Melbārde**
PPE-ryhmän puolesta
Pedro Marques, Tonino Picula
S&D-ryhmän puolesta

RC\1292769FI.docx

PE756.682v01-00 }
PE756.683v01-00 }
PE756.684v01-00 }
PE756.686v01-00 }
PE756.687v01-00 } RC1

**Dacian Cioloș, Petras Auštrevičius, Karen Melchior, Ramona Strugariu,
Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans**

Renew-ryhmän puolesta

Thomas Waitz

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Roberts Zīle

ECR-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselmaesitys aiheesta ”30 vuotta Kööpenhaminan kriteerijä: uutta pontta EU:n laajentumispolitiikalle” (2023/2987(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 49 artiklan,
- ottaa huomioon 22. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman Euroopan parlamentin ehdotuksista perussopimusten muuttamiseksi¹,
- ottaa huomioon Kööpenhaminassa 21.–22. kesäkuuta 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät, jotka tunnetaan myös Kööpenhaminan kriteereinä,
- ottaa huomioon Thessalonikissa 21. kesäkuuta 2003 pidetyn EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokouksen julkilausuman Länsi-Balkanin maiden mahdollisesta liittymisestä Euroopan unioniin,
- ottaa huomioon 5. helmikuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Liittymisprosessin tehostaminen – Uskottavat jäsenyysnäkömät Länsi-Balkanin maille” (COM(2020)0057),
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2022 antamansa suosituksen neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle EU:n uudesta laajentumisstrategiasta²,
- ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2020 antamansa suosituksen neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle Länsi-Balkanista vuoden 2020 huippukokouksen jälkeen,
- ottaa huomioon 23. ja 24. kesäkuuta 2022 sekä 29. ja 30. kesäkuuta 2023 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon komission 8. marraskuuta 2023 antaman vuoden 2023 laajentumispaketin,
- ottaa huomioon Euroopan unionin peruseriaatteet, mukaan lukien sitoutuminen demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0427.

² EUVL C 167, 11.5.2023, s. 105.

- A. toteaa, että laajentuminen on yksi EU:n ulkopoliittikan tehokkaimmista välineistä ja yksi EU:n tähän mennessä menestyksekkäimmistä toimintapolitiikoista tarvittavien uudistusten vauhdittamiseksi sekä EU:ssa että hakijamaissa; ottaa huomioon, että se on edelleen strateginen ja tulevaisuuteen suuntautuva geopoliittinen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen, yhteistyöhön, yhteisiin arvoihin ja vaurauteen Euroopan mantereella;
- B. ottaa huomioon, että aiemmat laajentumiskierrokset ovat onnistuneesti vahvistaneet sisämarkkinoita, edistäneet talouskasvua ja lisänneet EU:n maailmanlaajuisia vaikutusvaltaa;
- C. katsoo, että laajentumisen tehokkuus on heikentynyt merkittävästi viime vuosina, koska EU, erityisesti neuvosto, ei ole kyennyt lunastamaan lupauksiaan; toteaa, että tarpeettomat viivästykset ja veto-oikeuden käyttäminen neuvostossa ovat heikentäneet huomattavasti EU:n uskottavuutta ja kykyä edistää poliittista muutosta laajentumisprosessissa mukana olevissa maissa; toteaa, että parlamentti on epäilemättä laajentumista eniten kannattava EU:n toimiin;
- D. ottaa huomioon, että yli 30 vuotta sitten 21. ja 22. kesäkuuta 1993 EU:n silloiset 12 valtion- ja hallitusten johtajaa kokoontuivat Kööpenhaminassa ja hyväksyivät EU:n jäsenyydelle kriteerit, jotka koskevat muun muassa demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia, markkinataloutta ja kykyä panna EU:n säännöstö tehokkaasti täytäntöön; toteaa, että Kööpenhaminan kriteerit ovat ratkaisevan tärkeitä sen varmistamiseksi, että EU:n jäseniksi pyrkivät maat jakavat yhteiset arvot, että niillä on vakaat instituutiot ja että ne voivat panna EU:n lainsäädännön onnistuneesti täytäntöön;
- E. toteaa, että SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaisesti unioni perustuu demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöön kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen arvoihin, jotka muodostavat osan Kööpenhaminan kriteereistä ja joita kaikilla jäsenvaltioilla on velvollisuus noudattaa kaikkina aikoina; ottaa huomioon, että EU:n oikeusvaltiomekanismi luotiin varmistamaan oikeusvaltioperiaatteen tehokas ja johdonmukainen suojelu kaikissa jäsenvaltioissa;
- F. toteaa, että kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan ja Venäjän kasvava uhka Euroopan rauhalle ja vakaudelle, tehostettu laajentumispolitiikka on edelleen erittäin vahva EU:n käytettävissä oleva poliittinen väline rauhan, turvallisuuden, vakauden, yhteistyön ja demokraattisten arvojen suojelemiseksi ja edistämiseksi Euroopan mantereella;
- G. katsoo, että EU:hun liittymisen olisi aina oltava ansioihin perustuva menettely, jossa arvioidaan kunkin hakijan omia ansioita Kööpenhaminan kriteerien täyttämiseksi ja erityisesti ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen täysimääräisen kunnioittamisen takaamisessa, jotta varmistetaan, että EU:n laajentuminen pikemminkin vahvistaa kuin heikentää EU:ta ja sen sisämarkkinoita; ottaa huomioon, että liittymisprosessista määrätään SEU-sopimuksen 49 artiklassa; katsoo, että myös EU:n integraatiokyky on otettava huomioon, kuten Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetaan; ottaa huomioon, että parlamentti on pyytänyt selkeää määräaikaista neuvottelujen saattamiselle päätökseen

liittymisneuvotteluja käyvien maiden kanssa viimeistään tämän vuosikymmenen loppuun mennessä;

- H. katsoo, että EU:n hallintorakenteiden uudistaminen, myös päätöksentekomenettelyjen virtaviivaistaminen, on jo tarpeen EU:n nykyisessä kokoonpanossa ja että se on välttämätöntä laajentuneen Euroopan unionin asianmukaiselle ja tehokkaalle toiminnalle; katsoo, että uudistettu ja paremmin toimiva unioni on sekä nykyisten että tulevien jäsenvaltioiden edun mukainen;
- I. ottaa huomioon, että laajentumisohjelma sai uutta pontta kesäkuussa 2022; ottaa huomioon, että komissio suositteli vuoden 2023 laajentumispaketissaan liittymisneuvottelujen aloittamista Ukrainan ja Moldovan tasavallan kanssa sekä Bosnia ja Hertsegovinan kanssa sen jälkeen, kun se on toteuttanut tarvittavat toimet, ja ehdokasmaan aseman myöntämistä Georgialle sen jälkeen, kun jäsenyyskriteerit on täytetty asianmukaisesti; ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto tekee 14.–15. joulukuuta 2023 päätöksen näistä suosituksista; ottaa huomioon, että Montenegro, Serbia, Pohjois-Makedonia, Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Turkki, Moldovan tasavalta ja Ukraina ovat tällä hetkellä EU:n ehdokasmaita; ottaa huomioon, että Kosovoa ja Georgiaa pidetään mahdollisina ehdokkaina; ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto myönsi Ukrainalle ja Moldovan tasavallalle ehdokasmaan aseman 23.–24. kesäkuuta 2022 ja Bosnia ja Hertsegovinalle 15. joulukuuta 2022;
- J. ottaa huomioon, että vuonna 2023 antamassaan tiedonannossa EU:n laajentumispolitiikasta komissio toteaa, että laajentumismaiden on toteutettava päättäväisemmin tarvittavia uudistuksia ja edistytävä konkreettisesti perusasioissa saadakseen kaiken hyödyn vallitsevasta suotuisasta tilanteesta;
- K. ottaa huomioon, että Armenian pääministeri Nikol Pašinjan totesi 17. lokakuuta 2023 Euroopan parlamentissa, että Armenian tasavalta on valmis lähentymään Euroopan unionia siinä määrin kuin Euroopan unioni katsoo sen olevan mahdollista;
1. kehottaa edellä esitetyn perusteella 14.–15. joulukuuta 2023 kokoontuvaa Eurooppa-neuvostoa hyväksymään 8. marraskuuta 2023 annetussa vuoden 2023 laajentumispaketissa esitetyt komission suositukset ja päättämään liittymisneuvottelujen aloittamisesta Ukrainan ja Moldovan tasavallan kanssa ja liittymisneuvottelujen aloittamisesta Bosnia ja Hertsegovinan kanssa, ja myöntämään Georgialle ehdokasmaan aseman edellyttäen, että tietyt toimet toteutetaan; suhtautuu myönteisesti Länsi-Balkanin uuteen kasvusuunnitelmaan, josta komissio ilmoitti vuoden 2023 laajentumispaketin esittelyssä; kehottaa neuvostoa myös hyväksymään neuvottelukehyksen viipymättä, kun kutakin ehdokasmaata koskevat asiaankuuluvat vaatimukset on täytetty, jotta liittymisneuvottelut voidaan aloittaa nopeasti;
2. juhlistaa Kööpenhaminan kriteerien 30-vuotispäivää, arvostaa niiden historiallista merkitystä selkeän ja tehokkaan kehyksen luomisessa EU:n laajentumiselle ja juhlistaa eri maiden saavutuksia ja edistymistä tiellään kohti EU-jäsenyyttä; pitää myönteisenä, että niin monet maat ovat osoittaneet kiinnostusta ja poliittista tahtoa liittyä EU:hun, ja antaa tunnustusta liittymisneuvotteluita käyvien maiden merkittävälle ponnistuksille täyttää jäsenyysvaatimukset; vahvistaa uudelleen sitoutumisensa ehdokasmaiden ja

mahdollisten ehdokasmaiden tulevaan EU-jäsenyyteen; painottaa tarvetta asettaa EU:n ehdokasmaille selkeä aikataulu EU:n laajentumiselle, jotta ne voivat saattaa liittymisneuvottelut päätökseen viimeistään tämän vuosikymmenen loppuun mennessä; korostaa, että EU-jäsenyyteen ei saisi olla nopeaa reittiä; korostaa, että perusarvoihin ei ole oikotietä;

3. vahvistaa Kööpenhaminan kriteerien merkityksen sen varmistamisessa, että ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat osoittavat johdonmukaista ja pysyvää sitoutumista demokratiaan, oikeusvaltioon, ihmisoikeuksiin ja vähemmistöjen kunnioittamiseen ja suojeluun sekä talousuudistuksiin samalla kun ne mukautuvat EU:n muuttuviin tarpeisiin ja haasteisiin; kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) soveltamaan uskottavampaa ja ansioihin perustuvaa lähestymistapaa, joka on tiukasti kytköksissä Kööpenhaminan kriteereihin;
4. katsoo, että laajentuminen on EU:lle strategisesti merkittävää etenkin, kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan; korostaa, että tehostetusta laajentumispolitiikasta on tullut yksi EU:n vahvimista geopoliittisista välineistä ja että sen naapurustossa ei ole enää harmaita alueita; huomauttaa, että laajentuminen on strateginen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen sekä demokratiaa ja eurooppalaisia arvoja edistävä tekijä Euroopassa;
5. korostaa, että Länsi-Balkanin maiden, Ukrainan, Moldovan tasavallan ja Georgian ottaminen mukaan EU:hun on geopoliittisesti merkittävää, ja painottaa niiden lukuisia käynnissä olevia ponnisteluja ja niiden yhdentymisen merkitystä alueelliselle vakaudelle ja turvallisuudelle sekä kannustaa jatkamaan vuoropuhelua ja yhteistyötä olemassa olevien konfliktien ja erimielisyyksien ratkaisemiseksi; pitää tässä yhteydessä erittäin valitettavina Unkarin pääministerin lausuntoja liittymisneuvottelujen aloittamisesta Ukrainan kanssa ja Unkarin Kosovoa koskevan poliittisen linjan muuttumista ja toteaa, että pääministeri Orbánin lausunnot haittaavat EU:n laajentumisprosessia; muistuttaa neuvostoa mahdollisista kielteisistä seurauksista, joita voi aiheutua siitä, että Unkarista tulee EU:n puheenjohtajavaltio heinäkuussa 2024;
6. toteaa jälleen olevansa huolestunut tiedoista, joiden mukaan naapuruus- ja laajentumisasioista vastaava komission jäsen Olivér Várhelyi tarkoituksellisesti pyrkii kiertämään ja heikentämään demokratiaa ja oikeusvaltiota koskevien uudistusten keskeistä asemaa liittymisneuvotteluja käyvissä maissa; kehottaa jälleen komissiota käynnistämään riippumattoman tutkimuksen tästä asiasta ja raportoimaan tutkimuksen tuloksista parlamentille ja neuvostolle;
7. panee tyytyväisenä merkille Armenian hallituksen valmiuden lähentyä Euroopan unionia ja pyytää komissiota harkitsemaan, että kahdensivuisissa suhteissa edettäisiin kokonaisvaltaista ja tehostettua kumppanuussopimusta pidemmälle;
8. korostaa, että EU:hun liittymisen on tapahduttava SEU-sopimuksen 49 artiklan mukaisesti asiaankuuluvia menettelyjä noudattaen ja edellyttäen, että vahvistetut kriteerit, erityisesti Kööpenhaminan kriteerit EU:n jäsenyydelle, täyttyvät; korostaa, että liittymisen olisi aina pysyttävä ansioihin perustuvana prosessina, joka edellyttää, että Länsi-Balkanin maat, Ukraina, Moldovan tasavalta ja Georgia hyväksyvät ja panevat

täytäntöön asiaankuuluvat uudistukset erityisesti demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien, perusvapauksien, vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelun, markkinatalouden ja EU:n säännösten täytäntöönpanon aloilla; panee tyytyväisenä merkille useiden ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden viranomaisten pyrkimykset edistää uudistusohjelmaansa ja kannustaa niitä kaksinkertaistamaan ponnistuksensa, jotta voidaan edetä kohti EU-jäsenyyttä komission suositusten mukaisesti; odottaa, että EU:n tuella käytävässä Belgradin ja Pristinän välisessä vuoropuhelussa saavutetaan konkreettista edistymistä tulevalla kaudella ja odottaa osapuolten noudattavan sitoumuksiaan; kehottaa jälleen komissiota ja neuvostoa luopumaan Kosovoon kohdistetuista rajoittavista toimenpiteistä; painottaa, että EU:n laajentumisprosessissa on vältettävä ratkaisemattomien kahdenvälisen ja alueellisten kiistojen käyttämistä ehdokasmaiden liittymisprosessin estämiseksi; kehottaa komissiota ehdottamaan mekanismeja, jolla varmistetaan, että näiden kiistojen ratkaisu ja sovittelu pidetään erillään ehdokasmaiden liittymisestä EU:hun; toteaa, että se, että jäsenvaltiot käyttävät kahdenvälisiä ongelmia oman edun tavoitteluun, on vastoin EU:n perussopimusten henkeä; pitää tässä yhteydessä valitettavana, että tietyt jäsenvaltiot ovat alkaneet jälleen esittää yksipuolisia historiallisia vaatimuksia, mikä on estänyt tiettyjen ehdokasmaiden EU-jäsenyyden etenemisen ja heikentää huomattavasti EU:n uskottavuutta;

9. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen³ asetukseksi, jolla perustetaan Ukrainan tukiväline, josta tuetaan myös jäsenyyteen liittyviä uudistuksia; palauttaa mieliin lokakuussa 2023 hyväksymänsä kannan tukivälineeseen; on huolissaan siitä, että lainsäädäntömenettelyssä ei ole edistytty, ja kehottaa neuvostoa hyväksymään pikaisesti yleisnäkemyksen asetuksesta ja monivuotisen rahoituskehyn yleisestä tarkistamisesta, jotta toimielinten väliset neuvottelut voidaan aloittaa viipymättä;
10. on vahvasti sitä mieltä, että mukautuminen EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan on perusedellytys ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille ja myös tapa osoittaa, että EU:n peruseriaatteita noudatetaan täysimääräisesti, sekä tärkeä indikaattori tulevasta kestävästä jäsenyydestä; toteaa jälleen, että liittyminen on mahdollista vain, jos maa noudattaa pakotteita, jotka EU on asettanut Venäjälle sen Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena;
11. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita nopeuttamaan sellaisten maiden yhdentymistä, jotka osoittavat strategista suuntautumista EU:hun liittyviin uudistuksiin, demokratian lujittamiseen, perusarvoihin ja ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhdenmukaistamiseen ja jotka päättäväisesti sitoutuvat niihin;
12. kannustaa soveltamaan normeja ja sääntöjä johdonmukaisesti kaikkiin ehdokasmaihin ja kehottaa komissiota varmistamaan, että laajentumisprosessi pysyy tehokkaana, läpinäkyvänä ja lahjomattomana ja että kaikki päätökset tehdään oikeudenmukaisesti, puolueettomasti ja unionin keskeisten periaatteiden mukaisesti;

³ 20. kesäkuuta 2023 annettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta (COM(2023)0338).

13. kehottaa komissiota soveltamaan tiukkaa ehdollisuutta ja arvioimaan virallisesti liittymisneuvotteluja käyviä maita EU:n oikeusvaltiomekanismin puitteissa, jotta voidaan antaa puolueeton ja selkeä kuva tilanteesta ja ehkäistä näin sitä, että edistymistä ei tapahdu ja että ilmenee vakavia puutteita ja taantumista; panee merkille, että jotkin laajentumisprosessissa mukana olevat maat ovat tehneet vain vähän sen eteen, että ne täyttäisivät Kööpenhaminan kriteerien mukaiset jäsenyysvaatimukset; pitää valitettavana, että jotkin laajentumisprosessissa mukana olevat maat ovat jääneet vakavasti ja huolestuttavasti paikoilleen – ja jopa liikkuneet taaksepäin – tiellään kohti EU-jäsenyyttä; kehottaa komissiota tässä asiassa maksamaan varoja vain sellaisille maille, jotka saavat aikaan konkreettisia tuloksia ja toteuttavat uudistuksia ”perusasioiden” alalla;
14. kehottaa EU:ta varmistamaan, että se valmistautuu myös ottamaan minkä tahansa liittymisprosessissa olevan EU:n ehdokasmaan mukaan unionin sisämarkkinoille heti, kun maa on osoittanut kykenevänsä huolehtimaan vaadittavista velvollisuuksista ja takaamaan oikeusvaltioperiaatteen tiukan noudattamisen; kehottaa tässä yhteydessä ottamaan käyttöön myönteiseen ehdollisuuteen perustuvia malleja, joissa edistymisen seurauksena tarjotaan pääsy EU:n sisämarkkinoille ja muiden EU:n politiikkatoimien ja aloitteiden piiriin ensisijaisen toimintasuunnitelman ja asiaankuuluvien alakohtaisten ohjelmien pohjalta ja tarjotaan mahdollisuus saada asiaankuuluvia EU:n varoja, jotta ehdokasmaan kansalaiset voivat hyötyä liittymisestä koko prosessin ajan eivätkä vasta sen päätyttyä; kehottaa myös soveltamaan kielteistä ehdollisuutta ja keskeyttämään liittymistä valmistelevan tuen ja liittymisneuvottelut, jos tapahtuu taantumista tai edistyminen on jatkuvasti puutteellista; kehottaa erityisesti ottamaan käyttöön tällaisen rahoituksen käyttöä koskevan tiukemman ja täytäntöönpanokelpoisen vastuuvollisuuden; painottaa, että edut ja Euroopan poliittisen yhteisön kaltaiset aloitteet eivät ole vaihtoehtoja, joilla korvataan laajentuminen, koska se romuttaisi EU:n jäseniksi pyrkivien maiden oikeutetut pyrkimykset;
15. kehottaa harkitsemaan, että nimitettäisiin EU:n pääneuvottelija, joka neuvottelisi kunkin maan kanssa laajalla valtuutuksella ja olisi vastuussa Euroopan parlamentille;
16. korostaa, että EU:n laajentumispolitiikan parlamentaarista valvontaa on vahvistettava; vaatii vahvistamaan parlamentin roolia liittymisprosessin kaikissa vaiheissa, myös antamalla sille mahdollisuuden valvoa täysimääräisesti useiden ehdokasmaiden ja potentiaalisten ehdokasmaiden edistymistä eri politiikanaloilla; kehottaa komissiota ja neuvostoa ottamaan asianmukaisesti huomioon parlamentin esittämät huolenaiheet ja vaatimukset; tuo esiin laajentumisprosessissa mukana olevien maiden parlamentaaristen elinten erityisen roolin ja kehottaa vahvistamaan niiden asemaa EU-jäsenyysprosessissa, koska niillä on erityinen ja keskeinen rooli vaaditun uudistusprosessin toteuttamisessa muun muassa lainsäädännön lähentämisen, valvonnan ja kansalaisviestinnän välityksellä;
17. painottaa, että laajentumisprosessin rinnalla on toteutettava EU:n sisäisiä uudistuksia, joilla parannetaan unionin valmiuksia integroida uusia jäseniä tehokkaasti Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti, jotta varmistetaan, että laajentumisprosessi edistää unionin yleistä

yhteenkuuluvuutta ja vakautta, ja parannetaan EU:n toimintakykyä uudistamalla päätöksentekoa esimerkiksi ottamalla käyttöön määräenemmistöpäätökset, myös ulko- ja turvallisuuspoliittisissa päätöksissä ja liittymisprosessin kannalta merkityksellisillä aloilla; kehottaa poistamaan erityisesti yksimielisyyttä koskevan vaatimuksen, kun päätetään neuvotteluprosessin aloittamisesta sekä yksittäisten neuvottelukokonaisuuksien ja neuvottelulukujen avaamisesta ja sulkemisesta, mutta korostaa, että kunkin ehdokasmaan liittymistä koskevan lopullisen päätöksen olisi edelleen oltava yksimielinen; kehottaa lisäksi varmistamaan, että koko laajentunut unioni toimii tehokkaasti; muistuttaa, että yksimielisyyttä koskevasta vaatimuksesta luopumisessa voitaisiin edistyä myös hyödyntämällä täysimääräisesti Lissabonin sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia; palauttaa mieliin, että uudistuksilla, jotka toteutetaan samanaikaisesti ehdokasmaiden kanssa käytävien liittymisneuvottelujen kanssa, voidaan varmistaa koko laajentuneen unionin tehokas toiminta, jotta EU on valmis ottamaan uusia jäseniä vastaan kohtuullisessa ajassa ja viimeistään tämän vuosikymmenen lopussa;

18. kehottaa luomaan vankan seurantamekanismin, jolla seurataan ehdokasmaiden uudistuksia ja edistymistä kaikkien poliittisten kriteerien täyttämiseksi; kehottaa perustamaan etenkin erityisen ja tehokkaan seurantamekanismin unionin perusarvojen ja taloudellisten etujen suojaamiseksi liittymismenettelyjen yhteydessä; kehottaa vahvistamaan ennen seuraavaa laajentumista mekanisme, jolla suojellaan oikeusvaltioperiaatetta ja EU:n perusperiaatteita ja -arvoja, sekä seurantavalmiuksia sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi; korostaa, että tarvitaan laajempi oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuusmekanismi, joka kattaa unionin koko talousarvion ja kaikki SEU-sopimuksen 2 artiklassa määritetyt unionin perusarvot;
19. kehottaa jälleen komissiota panemaan täytäntöön Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 01/2022 annetut suositukset, jotta voidaan varmistaa oikeusvaltioperiaatteen toteutumista Länsi-Balkanilla ja kolmessa liittymisneuvottelussa käyvässä itäisen kumppanuuden maassa tukevan EU:n rahoitustuen tehokas vaikutus, erityisesti laatimalla selkeät ohjeet ja vertailuarvot liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen (IPA III) sisältyvien mukauttamista ja ehdollisuutta koskevien säännösten soveltamisesta; kehottaa komissiota lisäämään uudet liittymisneuvottelut käyvät maat IPA III -välineeseen;
20. kehottaa komissiota ottamaan laajentumisprosessissa huomioon käynnissä olevat pohdinnat EU:n politiikkojen pitkän aikavälin uudistusnäköistä;
21. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi kansalaisten osallistumista ja vahvistamaan strategista viestintää laajentumisen hyödyistä sekä liittymisneuvottelut käyvässä maissa että jäsenvaltioissa; kehottaa liittymisneuvottelut käyvien maiden viranomaisia osallistumaan täysimääräisesti näihin pyrkimyksiin; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan aktiivisesti konfliktien ratkaisemiseksi ja hyvien naapuruussuhteiden edistämiseksi liittymisneuvottelut käyvässä maissa; kehottaa komissiota tukemaan taloudellisesti niitä liittymisneuvottelut käyviä maita, jotka pyrkivät aidosti rakentamaan hyviä naapuruussuhteita ja saamaan aikaan kestävä

sovinnon ja joiden toimet ovat täysin yhdenmukaisia EU:n strategisten tavoitteiden, arvojen ja etujen kanssa EU:n yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka mukaan luettuna;

22. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan edelleen medialukutaitoa, tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja kansalaisyhteiskuntaa ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa sekä tukemaan näitä maita tiedon manipuloinnin ja ulkomaisen vihamielisen sekaantumisen torjunnassa, jotta voidaan vahvistaa demokraattisia instituutioita ja arvoja; korostaa, että on tärkeää ottaa kansalaisyhteiskunnan organisaatiot rakenteellisesti mukaan laajentumisprosessiin; kehottaa tässä yhteydessä EU:ta osoittamaan lisävaroja kansalaisyhteiskunnan toimijoille, jotka painottavat työssään EU:n arvoja ja periaatteita, demokratiaa, rauhanrakentamista ja ihmisten välisiä yhteyksiä; korostaa tarvetta valtavirtaistaa sukupuolten tasa-arvo, ihmisoikeudet (erityisesti sananvapaus), vähemmistöjen suojelu ja ihmisoikeuksien puolustajien suojelu näillä aloilla sekä panna syrjimättömyyden periaate kaikilta osin täytäntöön koko liittymisprosessissa; korostaa, että on tärkeää lisätä ihmisten välisiä yhteyksiä EU:n jäsenvaltioiden ja laajentumisprosessissa mukana olevien maiden välillä;
23. kehottaa seuraavaa komission jäsenten kollegiota nimittämään laajentumisasioista vastaavan komission jäsenen ja perustamaan jälleen laajentumisasioiden pääosaston;
24. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä liittymisneuvotteluja käyvien maiden hallituksille ja parlamenteille.